

ความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
สถาบันระดับอุดมศึกษาเอกชน*
FINANCIAL LITERACY OF THE UNDERGRADUATE STUDENTS
IN PRIVATE HIGHER EDUCATION

พัชรภา อินทพรต*

Pachrapa Intaprot

วัยวุฒิ อยุ่ในศิล

Waiyawut Yoonisil

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

The Graduate School, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand

สิรินธร สินจินดาวงศ์

Sirinthorn Sinjindawong

ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร

Teaching and Learning Forum, Sripatum University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: patchrapaint@pim.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และทำการเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 350 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความฉลาดรู้ทางการเงิน 1) ด้านความรู้ทางการเงิน ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .67 ค่าความเชื่อมั่น (ค่า KR.- 20) เท่ากับ .89 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อนั้นรวมอยู่ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป 2) ด้านเจตคติทางการเงินและพฤติกรรมทางการเงิน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อนั้นรวมอยู่ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .92 - .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 12.36 ; S.D. = 2.10)

* Received 17 March 2023; Revised 22 April 2023; Accepted 25 April 2023

โดยมีทักษะด้านความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับน้อยที่สุด (Mean = 4.39 ; S.D. = 1.72) พฤติกรรมทางการเงินมีการปฏิบัติทางการเงินอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.97 ; S.D. = 0.68) เจตคติทางการเงินอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.00 ; S.D. = 0.67) และปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีเพียงผลการศึกษาดูส่งผลต่อความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: ความฉลาดรู้ทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน เจตคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน นักศึกษาระดับปริญญาตรี

Abstract

The purpose of this quantitative research were to 1) study the financial literacy of the undergraduate Students 2) compare demographic factors with the financial literacy of the of the undergraduate Students. The sample of 350 undergraduate Students were selected by purposive random sampling. Questionnaires were used as a tool for data collection, 1) For the financial knowledge, the difficulty valued Item-Total Correlation was .20 – .67, the reliability of each measure (KR – 20) was .89 and Item-Total Correlation was .20 or higher, 2) The financial attitudes and the financial behavior, Item-Total Correlation was .20 or higher and the reliability of each measure ranged from .92 to .97. The obtained data and the hypothesis were later analyzed and test by frequency, percentage, mean, standard deviation, the One-Way analysis of variance : ANOVA. The result revealed the undergraduate Students samples have moderate financial literacy (Mean = 12.36 ; S.D. = 2.10). Their financial knowledge have the least financial literacy (Mean = 4.39 ; S.D. = 1.72), their financial attitudes (Mean = 4.00 ; S.D. = 0.67) and financial behavior (Mean = 3.97 ; S.D. = 0.68) have the financial literacy is consider good, show quite an appropriate financial practice. GPA which is demographic factors affect decision to the financial literacy of the undergraduate Students at significant level of .05.

Keywords: Financial Literacy, Financial Knowledge, Financial Attitudes, Financial Behavior, Undergraduate Students

บทนำ

สถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยประสบภาวะหนี้สูงขึ้น เริ่มเป็นหนี้ตั้งแต่อายุน้อย จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2560 เผยผลสำรวจว่า คนไทยมีหนี้สินต่อรายได้เพิ่มขึ้นถึง 6.6 เท่า และมีหนี้เฉลี่ยครัวเรือนละ 177,128 บาท ประกอบกับการสำรวจทักษะทางการเงิน ปี 2563 ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยใช้แนวทางการสำรวจทักษะทางการเงินขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Co-Operation and Development :OECD) โดยวัด 3 ด้านคือ 1) ด้านทัศนคติทางการเงิน (Financial Attitude) 2) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) และ 3) ด้านความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge) พบว่า สภาพปัจจุบันสะท้อนให้เห็นจุดอ่อนของการขาดความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งค่าเฉลี่ยด้านทักษะทางการเงินของคนไทยอยู่ที่ร้อยละ 70.00 โดยคนไทยมีคะแนนด้านความรู้ที่น้อยที่สุดจากคะแนนทักษะทางการเงิน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ร้อยละ 62.90 พฤติกรรมร้อยละ 71.10 และทัศนคติด้านร้อยละ 82.1และหากเปรียบเทียบกับภาพรวมของ 30 ประเทศที่เข้าร่วมโครงการสำรวจทักษะการเงินกับองค์การ OECD พบว่า ภาพรวมทักษะทางการเงินคนไทยสูงกว่าค่าเฉลี่ยขององค์การ OECD ร้อยละ 60.50 (Bank of Thailand, 2020) โดยพิจารณาในองค์ประกอบ พบว่า คนไทยต้องเร่งพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินให้ดียิ่งขึ้นในส่วนของด้านความรู้ โดยเมื่อพิจารณาช่วงวัย พบว่านักศึกษาเจนเนอเรชัน Z (อายุระหว่าง 19-25 ปี) มีความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 69.20) โดยมีคะแนนด้านพฤติกรรมและทัศนคติทางการเงินที่น้อยที่สุดในทุกช่วงวัย (Bank of Thailand, 2020)

ความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) เจตคติ (Attitude) และพฤติกรรมทางการเงิน (Behavior) มาใช้ในการตัดสินใจทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพในบริบททางการเงิน (Financial Contexts) ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของตนเองเพื่อการมีชีวิตที่ดี (Well-being) และมีส่วนร่วมในชีวิตทางเศรษฐกิจได้ตลอดชีวิต (Atkinson, A. et al., 2016); (Thomson, S. & De Bortoli, L., 2017) และจากการตื่นตัวของความฉลาดรู้การเงินในระดับนานาชาติประเทศส่งผลให้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงปัญหาและความจำเป็นในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้แก่ประชาชน โดยทำการส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินรวมถึงสำรวจความฉลาดรู้ทางการเงินของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบระดับความฉลาดรู้ทางการเงิน เนื่องจากการมีความฉลาดรู้ทางการเงินที่ดีนั้นนับเป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ทำให้เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตลอดจนผ่านพ้นความท้าทายต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นความเปราะบางทางการเงินของภาคครัวเรือน ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการเงิน และการเข้าสู่สังคม

สูงวัย โดยธนาคารแห่งประเทศไทยเริ่มดำเนินการสำรวจความฉลาดรู้การเงินของประชาชนผ่านแบบวัดความฉลาดรู้การเงินซึ่งเทียบเคียงจากแบบวัดความฉลาดรู้การเงินขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) กับประชาชนในทุกระดับ โดยระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษาเจนเนอเรชัน Z (อายุระหว่าง 19-25 ปี) มีความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนด้านพฤติกรรมและทัศนคติทางการเงินน้อยที่สุดในทุกช่วงวัย ในขณะที่ด้านความรู้ทางการเงิน คนไทยควรจะปรับปรุงที่สุด คือ การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน (Diversification) และมูลค่าเงินตามเวลา และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย OECD พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ของคนไทยยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD โดยเฉพาะในเรื่องนิยามเงินเฟ้อ ความเสี่ยงและผลตอบแทน (High risk, High return) การคำนวณดอกเบี้ยสินเชื่อ และการคำนวณเงินต้นและดอกเบี้ยเงินฝาก ด้านพฤติกรรมทางการเงินที่คนไทยควรปรับปรุงที่สุด 3 อันดับแรก คือ การเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการเงินเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเงินไม่พอใช้ และการจัดสรรเงินก่อนใช้โดยปัญหาเงินไม่พอใช้ยังเป็นหัวข้อที่คนไทยได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ในขณะที่ยังขาดทัศนคติทางการเงินที่ควรปรับปรุง คือ การนิยมความสุขในการใช้จ่ายเงินมากกว่าการออมเพื่ออนาคต (Bank of Thailand, 2020) นอกจากนี้เรื่องการชำระหนี้บัตรเครดิตหรือบัตรเครดิตเงินสดของคนไทย ปัจจุบันหนี้ครัวเรือนไทยอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังสั่งสมมายาวนานจากหลายปัจจัย โดยพบว่าคนไทยเริ่มเป็นหนี้อายุน้อยลง เป็นหนี้มากขึ้น และยังมีหนี้ในระดับสูงแม้จะเข้าสู่วัยเกษียณอายุ โดยเฉพาะสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่มีสัดส่วนค่อนข้างสูง และมีแนวโน้มการผิมนัดชำระหนี้สูง เช่นกัน ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการเข้าถึงสินเชื่อประเภทดังกล่าวได้ง่ายขณะที่ผู้ใช้บริการทางการเงินขาดความเข้าใจในผลิตภัณฑ์สินเชื่อ เช่น การเข้าใจผิดเกี่ยวกับการชำระหนี้ขั้นต่ำ และการมีพฤติกรรมบริโภคเกินตัว โดยขาดทักษะทางการเงินที่ดีในการบริหารจัดการหนี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของตน จากผลการสำรวจ พบว่าจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 11,901 ครัวเรือน มีผู้ใช้บริการบัตรเครดิต 1,448 ราย (คิดเป็นร้อยละ 12.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด) โดยในจำนวนผู้ใช้บัตรเครดิตกล่าว มีผู้ที่เคยชำระหนี้บัตรเครดิตหรือบัตรเครดิตเงินสดไม่เต็มจำนวนหรือล่าช้า (ชำระหนี้บัตรเครดิตฯ ล่าช้า) ร้อยละ 21.7 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตามช่วงวัย พบว่ากลุ่ม Gen Y และ Gen X ซึ่งครอบคลุมวัยทำงาน มีสัดส่วนของผู้ที่เคยชำระหนี้บัตรเครดิตฯ ล่าช้าสูงใกล้เคียงกัน ในขณะที่ Gen Baby Boomer ขึ้นไป มีสัดส่วนน้อยที่สุด (Bank of Thailand, 2020) อีกทั้งนักเรียนและนักศึกษาที่มีการรู้เรื่องการเงินอยู่ในระดับต่ำที่สุดของไทย โดย OECD พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีช่วงอายุ 17 ถึง 24 ปี เตรียมจากรัฐบาลเตรียมพร้อมเป็นวัยผู้ใหญ่ที่กำลังจะเติบโตขึ้นมาเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต เริ่มมีอิสระในการใช้จ่ายเงินมากขึ้น และอยู่ในวัยที่ต้องเริ่มตัดสินใจทางการเงินจึงต้อง

ปลูกฝังวินัยทางการเงินให้ใช้เงินอย่างถูกวิธี โดยมีแบบแผนการดำเนินชีวิตที่มีเป้าหมายทางการเงิน ใช้จ่ายอย่างระมัดระวังไม่ฟุ่มเฟือย ไม่มีหนี้สินเกินความสามารถในการจ่าย และไม่ดำเนินชีวิตตามกระแสสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (Bank of Thailand, 2020) ซึ่งศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคและของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีของผู้คนในสังคมอย่างทั่วถึง การเสริมสร้างความรู้ (Content knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific skills) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะการรู้เท่าทัน (Literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง (Sungkapun, S., 2014)

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าทักษะหนึ่งที่สำคัญสำหรับบุคคลทั่วไปโดยเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี คือความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) จึงนำมาสู่ความสนใจที่จะศึกษาและสำรวจความฉลาดรู้ทางการเงินตามแนวทางการเงินขององค์การ OECD 3 ด้าน คือ ความรู้ (Knowledge) เจตคติ (Attitude) และพฤติกรรมทางการเงิน (Behavior) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เตรียมพร้อมสู่วัยทำงาน เป็นกำลังหลักของประเทศได้ตระหนักถึงความฉลาดรู้ทางการเงินนำไปใช้ในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาระดับความฉลาดรู้ทางการเงินและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เคยลงทะเบียนเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน/การจัดการความมั่งคั่ง สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำนวน 1,631 คนตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 - 2564 (Office of the Registrar and Educational Data Processing, 2022) ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane, T. (Yamane, T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และความผิดพลาดของการสุ่มตัวอย่างไม่เกินร้อยละ 5 เพื่อคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยรวมแล้ว ซึ่งได้

จำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยรวมเท่ากับ 321 คนและเพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 350 คน โดยใช้การคัดเลือกตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักศึกษาที่เคยลงทะเบียนเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน/การจัดการความมั่งคั่ง สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษางานวิจัยนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ เป็นแบบสอบถามเลือกตอบ (Check List) และเป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Questionnaires)

ตอนที่ 2 ความฉลาดรู้ทางการเงินประกอบด้วย

1. ด้านความรู้ทางการเงิน จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน เป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและจัดการการเงิน ประกอบด้วย 1) การวางแผนทางการเงิน (Financial Planning) คือ การตั้งเป้าหมายทางการเงิน การวางแผนการใช้จ่าย การวางแผนการออมและการลงทุน และ 2) การจัดการการเงิน (Financial Management) คือ การตรวจสอบรายได้ เข้าใจ การรู้จักวิธีการหาเงิน วิธีการใช้เงินและจัดสรรเงิน วิธีการออมเงิน วิธีการลงทุน วิธีการลดความเสี่ยงและเพิ่มผลตอบแทน

2. ด้านพฤติกรรมทางการเงิน จำนวน 21 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก โดยการวัดพฤติกรรมทางการเงิน เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการใช้จ่าย (พฤติกรรมการใช้จ่ายเป็นการกระทำเกี่ยวกับการวางแผนและการจัดการด้านค่าใช้จ่ายที่สอดคล้องกับรายได้และฐานะของบุคคล ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลก่อนใช้จ่ายและไตร่ตรองก่อนซื้อ รวมถึงการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ) การออม (พฤติกรรมการออมเป็นการกระทำเกี่ยวกับการจัดสรรรายได้ก่อนการใช้จ่าย เพื่อเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต) และการลงทุน (การกระทำเกี่ยวกับการเพิ่มช่องทางในการเพิ่มพูนรายได้ ด้วยวิธีต่าง ๆ อาทิ การลงทุนในกองทุน การลงทุนในตลาดหุ้น การซื้อพันธบัตร และการลงทุนด้วยวิธีอื่น ๆ)

3. ด้านเจตคติทางการเงิน จำนวน 24 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก โดยการวัดเจตคติทางการเงิน เกี่ยวกับการรู้คิด ความรู้สึก และความพร้อมเพื่อสร้างความมั่นคงและความมั่งคั่งทางการเงิน (การรู้คิดเกี่ยวกับประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงทางการเงินที่สะท้อนความรู้สึกไร้ความกังวล และความพร้อมในการวางแผนและการจัดการทางการเงิน) และความมั่งคั่งทางการเงิน (ความรู้สึกต่อฐานะทางการเงินในปัจจุบันและอนาคต และการ ใช้เงินเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีทางการเงิน)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินของบุคคล จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามในแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้อยู่ระหว่าง .60 - 1.00 โดยแบบวัดมีคุณภาพ ความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความรู้ทางการเงินของนักศึกษา จำนวน 10 ข้อ ซึ่งได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพดีแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ได้รับการสุ่ม เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบทดสอบที่ได้ นำแบบทดสอบ ที่สมบูรณ์แล้ว ตรวจสอบให้คะแนน และดำเนินการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความรู้ทางการเงิน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบชุดนี้ โดยการคำนวณหาค่า KR- 20 พบว่า แบบทดสอบวัดความรู้ทางการเงิน ของนักศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 หาค่า ความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง .20 - .67 และด้านค่าอำนาจจำแนก .40 - .90 และ สำหรับแบบวัดพฤติกรรมทางการเงินและเจตคติทางการเงินของนักศึกษา จากการหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อนั้นรวมอยู่ (Item-Total Correlation) หรือค่า r โดยค่า r มีค่ามากกว่า 0.20 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.70 ขึ้นไป (Cronbach's Alpha Coefficient) (Saiyot, L. & Saiyot, A., 1985) ซึ่งแบบวัดตัวแปรในการ วิจัยครั้งนี้ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก และมีความ เหมาะสมตามเกณฑ์การพิจารณา ประกอบด้วย 1) แบบวัดเจตคติทางการเงิน ค่า r เท่ากับ .65 - .84 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .97 3 2) แบบวัดพฤติกรรมทางการเงิน ค่า r เท่ากับ .34 - .71 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .92 ซึ่งมีความ เหมาะสมตามเกณฑ์การพิจารณา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขออนุมัติโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในการทำ วิจัย โดยการขอความร่วมมือจากผู้สอนกลุ่มนักศึกษาที่เคยลงทะเบียนเรียนรายวิชา คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน/การจัดการความมั่งคั่ง สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ในแต่ละห้องเรียนเพื่อเก็บแบบสอบถาม ด้วยการแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย กับกลุ่มนักศึกษาเป้าหมายให้ทราบว่าผลการวิจัยเป็นประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้นและจัดเก็บ ข้อมูลเป็นความลับ โดยนักศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถามรวมจำนวน 350 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่มีการบันทึกข้อมูลแล้วไปวิเคราะห์และ ประมวลผลด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency

Distribution) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการบรรยายคุณลักษณะของข้อมูล ส่วนบุคคล รวมถึงความฉลาดรู้ทางการเงิน และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อพิสูจน์สมมติฐานของการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ โดยการวิเคราะห์ F-test (One-Way ANOVA) และเมื่อพบว่าคะแนนเฉลี่ยระดับความฉลาดรู้ทางการเงินโดยรวมสำหรับข้อมูลแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 จึงทำการดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Sheffe's เพื่อพิสูจน์วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 สำหรับศึกษาความแตกต่างกันของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ผลการศึกษาเฉลี่ย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงานที่ส่งผลต่อความฉลาดรู้ทางการเงิน

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ผลการศึกษาเฉลี่ย 3.50 - 4.00 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000-19,999 บาท และมีประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 3-5 ปี ภาพรวมความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง ระดับคะแนนเฉลี่ย 12.36 คะแนนจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน (ร้อยละ 61.80) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่าด้านความรู้ทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.39 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน (ร้อยละ 43.90) ส่วนด้านเจตคติทางการเงินอยู่ในระดับมาก ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.00 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน (ร้อยละ 80.00) และด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในระดับมาก ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.97 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน (ร้อยละ 79.40) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกเป็นรายด้านและ โดยรวม

ความฉลาดรู้ทางการเงิน	\bar{x} (ร้อยละ)	S.D.	แปลผล
ด้านความรู้ทางการเงิน (10 คะแนน)	4.39 (43.90)	1.72	น้อยที่สุด
ด้านเจตคติทางการเงิน (5 คะแนน)	4.00 (80.00)	0.67	มาก
ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (5 คะแนน)	3.97 (79.40)	0.68	มาก
รวม (20 คะแนน)	12.36 (61.80)	2.10	ปานกลาง

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สำหรับผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาที่มีปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่จำแนกเป็นเพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ ต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความฉลาดรู้ทางการเงินโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียงการจำแนกตามผลการศึกษาเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ยต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความฉลาดรู้ทางการเงินโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีเพียงด้านความรู้ทางการเงินที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตาม เพศ ผลการศึกษาเฉลี่ย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลด้าน ประชากรศาสตร์	ความรู้ทาง การเงิน		เจตคติทาง การเงิน		พฤติกรรมทาง การเงิน		ความฉลาดรู้ ทางการเงิน	
	Sig	แปลผล	Sig	แปลผล	Sig	แปลผล	Sig	แปลผล
เพศ	.05	ไม่ แตกต่าง	.32	ไม่ แตกต่าง	.69	ไม่แตกต่าง	.15	ไม่ แตกต่าง
ผลการศึกษาเฉลี่ย	.00*	แตกต่าง	.77	ไม่ แตกต่าง	.46	ไม่แตกต่าง	.00*	แตกต่าง
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	.20	ไม่ แตกต่าง	.31	ไม่ แตกต่าง	.19	ไม่แตกต่าง	.07	ไม่ แตกต่าง
ประสบการณ์การทำงาน	.22	ไม่ แตกต่าง	.87	ไม่ แตกต่าง	.28	ไม่แตกต่าง	.53	ไม่ แตกต่าง

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบว่าคะแนนเฉลี่ยระดับความฉลาดรู้ทางการเงินโดยรวม ด้านความรู้ทางการเงินของนักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ยต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's พบว่า นักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 1.99 - 2.49 มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้ทางการเงิน โดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 2.50 - 2.99 ผลการศึกษาเฉลี่ย 3.00 - 3.49 และ ผลการศึกษาเฉลี่ย 3.50 - 4.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 3.50 - 4.00 มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้ทางการเงิน โดยรวมสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มอื่น และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงินของนักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ยต่างกัน เป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's พบว่า นักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 1.99 - 2.49 มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน

แตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการศึกษาน้อย 3.50 - 4.00 โดยมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้ทางการเงินน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ปรากฏผลดังตารางที่ 3 - 4

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's ของความฉลาดรู้ทางการเงิน โดยรวม จำแนกตามผลการศึกษาน้อย

ผลการศึกษาน้อย (\bar{x})	1.99 - 2.49 (10.96)	2.50 - 2.99 (12.35)	3.00 - 3.49 (11.77)	3.50 - 4.00 (12.43)
1.99 - 2.49 (10.96)		.20	.57	.04*
2.50 - 2.99 (12.35)	.20		.62	.62
3.00 - 3.49 (11.77)	.57	.62		.08
3.50 - 4.00 (12.43)	.04*	.10	.08	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's ของความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน จำแนกตามผลการศึกษาน้อย

ผลการศึกษาน้อย (\bar{x})	1.99 - 2.49 (3.13)	2.50 - 2.99 (4.59)	3.00 - 3.49 (4.10)	3.50 - 4.00 (4.57)
1.99 - 2.49 (3.13)		.07	.24	.02*
2.50 - 2.99 (4.59)	.07		.62	1.00
3.00 - 3.49 (4.10)	.24	.62		.19
3.50 - 4.00 (4.57)	.02*	1.00	.19	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

แนวคิดความฉลาดรู้ทางการเงินที่ดีนั้นนับเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการส่งเสริมเศรษฐกิจในประเทศไทยให้มีเสถียรภาพสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการเงิน ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับบุคคลทุกระดับโดยเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาและเตรียมตัวเข้าสู่วัยทำงาน ด้วยการกำหนดนโยบายการส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินให้เหมาะสมกับกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับความฉลาดรู้ทางการเงินนั้นสามารถสะท้อนและวัดได้จากพฤติกรรมของบุคคลด้วยการวัดระดับของความฉลาดรู้ทางการเงินตามแบบของ OECD ประกอบด้วย 3 ด้าน 1) ด้านความรู้ทางการเงิน 2) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และ 3) ด้านเจตคติทางการเงิน สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม (KAP) โดยทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับทั้ง 3 ตัวแปร คือ 1) ความรู้ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ส่งผลให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และเจตคติ ที่เป็นผลมาจากการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม 2) เจตคติ นับเป็นความคิด ความเข้าใจ ความคิดเห็น ความรู้สึก ตลอดจนท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเจตคติจะมีผลต่อการแสดงออก 3) การยอมรับปฏิบัติ (Practice) เป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความชอบและไม่ชอบ ทำบ่อยหรือไม่เคยทำต่อกิจกรรมบางอย่าง (Bloom, B. S., 1964) โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติ ซึ่งความรู้และเจตคติต่างก็ทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และเจตคติไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงินทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านเจตคติทางการเงิน และด้านพฤติกรรมทางการเงินโดยรวม และรายด้าน พบว่าภาพรวมความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่าด้านความรู้ทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนด้านเจตคติทางการเงิน และด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Inlakorn, S. พบว่า ระดับความรู้ทั่วไปทางการเงินของนิสิตระดับชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ระดับความรู้ทางการเงินบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ และระดับพฤติกรรมทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับดี (Inlakorn, S., 2020) และสอดคล้องกับรายงานผลสำรวจทักษะทางการเงินของไทย พ.ศ. 2563 พบว่านักศึกษาเจนเนอเรชัน Z (อายุระหว่าง 19-25 ปี) มีความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง (Bank of Thailand, 2020)

2. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ผลการศึกษาเฉลี่ย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษาที่เกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงินพบว่า เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Ergun, K. และ Inlakorn, S. มีเพียงผลการศึกษาเฉลี่ยที่แตกต่างกันมีผลต่อความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยนักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 2.00 - 2.49 มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้ทางการเงิน และความรู้ทางการเงินน้อยกว่านักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 3.50 - 4.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 (Ergun, K., 2018); (Inlakorn, S., 2020) ซึ่งสอดคล้องกับ Dewey, J. กล่าวว่า “เนื่องจากการศึกษาไม่ใช่เป็นเรื่องการบอกเล่า แต่เป็นระบบการสร้างอย่างมีชีวิตชีวา” การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำเอง และเชื่อว่าประสบการณ์มีความสำคัญมากต่อการเรียนรู้” (Dewey, J., 1926) และเนื่องจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงมีนิสัย

การเรียนรู้ที่ดี ซึ่งนักศึกษาได้มีการตระหนักถึงความยากของความรู้ทางการเงิน โดยเฉพาะด้านความรู้ทางการเงิน จึงมีผลต่อความเอาใจใส่ในการเรียนจนเกิดการเรียนรู้และสามารถทดสอบความรู้ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า ซึ่งนักศึกษากลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่านั้นจะมีนิสัยการเรียนที่ด้อยกว่า อีกทั้งเนื่องจากอยู่ในช่วงวัยรุ่น ประกอบกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก เช่น ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อเจตคติในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงเจตคติทางการเรียน ทำให้นักศึกษาอาจไม่สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ไม่ตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือคะแนนเฉลี่ยคะแนนเฉลี่ยความรู้ทางการเงิน และความรู้ทางการเงินน้อยกว่านักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 3.50 - 4.00

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสำหรับการศึกษาความรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษามีระดับความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้ทางการเงินเกี่ยวกับคณิตศาสตร์การเงิน เช่น การคำนวณอัตราดอกเบี้ย การออม การลงทุน เป็นต้น อยู่ในระดับน้อยที่สุด และในการเปรียบเทียบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับความรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 3.50 - 4.00 มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ทางการเงิน โดยรวมสูงกว่านักศึกษากลุ่มอื่นโดยพบว่านักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ย 1.99 - 2.49 มีความรู้ทางการเงินเกี่ยวกับคณิตศาสตร์การเงิน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้นสถาบันทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ควรมีการดำเนินการเป็น 1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางการเงินพื้นฐานโดยสอดแทรกเนื้อหาความรู้ผ่านการเรียนการสอน และทำกิจกรรมในสถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัย และผลักดันให้มีการสอนความรู้ทางการเงินในหลักสูตรวิชาภาคควิชาบังคับ เช่น คณิตศาสตร์การเงิน การเงินบุคคล เป็นต้น เพื่อให้สามารถส่งผ่านความรู้ได้อย่างทั่วถึง รวมถึงกระบวนการเรียนรู้ นอก ห้องเรียนเพิ่มเติม และเพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ทางการเงินและตระหนักถึงความสำคัญการบริหารการเงิน 2) การจัดอบรมความรู้ทางการเงินเกี่ยวกับ การคำนวณอัตราดอกเบี้ย การออม การลงทุน ให้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ทางการเงินที่เป็นส่วนหนึ่งของความรู้ทางการเงิน ช่วยให้ สามารถสร้างความเข้มแข็งทางการเงินให้แก่นักศึกษาและประเทศชาติในอนาคตได้ 3) สถาบันการศึกษา/มหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญตลอดจน แนะนำและส่งเสริมให้นักศึกษามีความเข้าใจในความรู้พื้นฐานทางการเงินที่ถูกต้องและระมัดระวังให้เกิดการปฏิบัติจริงเพื่อให้นักศึกษามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเจตคติทางการเงินที่เหมาะสมให้กับตนเองผ่านทางการศึกษา เป็นต้น เมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปรับใช้และวางแผนการเงินที่เหมาะสมได้ ซึ่งจะทำให้ นักศึกษามีระดับความรู้ทางการเงินที่

สูงขึ้น และช่วยลดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้ในระยะยาว และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้นโดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่อื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑลหรือพื้นที่ในภูมิภาคอื่น ๆ หรือ ครอบคลุมทั้งประเทศ ซึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีบริบทต่างออกไป เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมกลุ่มประชากรนักศึกษาระดับปริญญาตรี รวมถึงเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละบริบทมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมของระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาไทย ทำให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่การพัฒนา รวมถึงการวางนโยบายของผู้บริหารสถาบันการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อนักศึกษา และทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย ต่าง ๆ ทั้งทางจิตสังคมและจิตสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษา เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยม การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น เพื่อให้ได้ทราบรายละเอียดเพิ่มเติมอีกทั้งยังได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถหาแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษามีความฉลาดรู้ทางการเงินที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Atkinson, A. et al. (2016). OECD/INFE International Survey of Adult Financial Literacy Competencies. Retrieved January 18, 2023, from <https://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/OECD-INFE-International-Survey-of-Adult-Financial-Literacy-Competencies.pdf>
- Bank of Thailand. (2020). Report of the 2020 Thai financial skills survey. Bangkok: Financial Literacy Promotion Department, Bank of Thailand.
- Bloom, B. S. (1964). Taxonomy of education objective: The classification of educational goals: Handbook II: Affective domain. New York: David Mckay.
- Dewey, J. (1926). Democracy and Education. Boston: Hough ton Mifflin.
- Ergun, K. (2018). Financial Literacy among university students: A study in eight European countries. International Journal of Consumer Studies, 42(1), 2-15.
- Inlakorn, S. (2020). An analysis of financial literacy of the students at Kasetsart University Sri Racha Campus. Interdisciplinary Sripatum Chonburi Journal, 6(2), 78-90.

- Office of the Registrar and Educational Data Processing. (2022). Report of the Number of Student Data 2022. Nonthaburi, Thailand: Panyapiwat Institute of Management.
- Saiyot, L. & Saiyot, A. (1985). Principles of Educational Research. Bangkok: Suksaporn.
- Sungkapun, S. (2014). Why 21st century skills in the 21st century skills article. In In Doctoral Dissertation. Maharakham University.
- Thomson, S., & De Bortoli, L. (2017). PISA 2015: Financial literacy in Australia. Australian Council for Educational Research (ACER). Retrieved January 18, 2023, from <https://research.acer.edu.au/ozpisa/27>
- Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed). New York: Harper and Row.